

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KURAL/TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no. 84388/17)

KARAR

6 § 1 maddesi (medeni hukuk yönü) • Mahkemeye erişim • Yerel makamların, bir emniyet amirinin başka bir şehirdeki polis akademisine atanmasının yürütmesinin durdurulması kararına uymamaları

Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

STRAZBURG

19 Mart 2024

İşbu karar, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesinde öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Bazı şekli değişikliklere tabi tutulabilir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2024. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Kural/Türkiye davasında,

Başkan,

Arnfinn Bårdsen,

Hâkimler,

Jovan Ilievski,

Egidijus Kūris,

Saadet Yüksel,

Lorraine Schembri Orland,

Diana Sârcu,

Davor Derenčinović,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdürü* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla Daire olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm),

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine bir Türk vatandaşı olan Suat Kural'ın ("başvuran") Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne ("AİHM" veya "Mahkeme"), İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca, 2 Aralık 2017 tarihinde yapmış olduğu başvuruyu (no. 84388/17),

Başvurunun Türk Hükümetine ("Hükümet") bildirilmesi kararını,

Tarafların beyanlarını dikkate alarak,

13 Şubat 2024 tarihinde yapılan kapalı müzakerelerin ardından,

Aynı tarihte kabul edilen aşağıdaki kararı vermiştir:

GİRİŞ

1. Somut dava, söz konusu olayların gerçekleştiği tarihte emniyet müdür yardımcısı olan başvuranın başka bir şehirdeki polis akademisine atanmasına ilişkin kararın iptali için açtığı idari dava ile ilgilidir. Başvuran, Sözleşme'nin 6 ve 13. maddelerine dayanarak, ulusal makamlarının söz konusu davada lehine verilen yürütmeyi durdurma kararına uymadıklarından şikâyetçi olmuştur.

OLAY VE OLGULAR

2. Başvuran 1965 doğumlu olup Bolu'da ikamet etmektedir. Başvuran, Ankara Barosuna kayıtlı Avukat Ö.F. Ürnez tarafından temsil edilmiştir.

3. Hükümet, kendi görevlisi Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Hacı Ali Açıkgül tarafından temsil edilmiştir.

4. Dava konusu olaylar aşağıdaki gibi özetlenebilir.

5. Başvuran, söz konusu zamanda, Eskişehir’de emniyet müdür yardımcısı olarak görev yapmaktaydı ve “ikinci sınıf emniyet müdürü” rütbesine sahipti. Dava dosyasından, başvuranın 20 Ocak 2014 tarihinde Eskişehir Polis Akademisine geçici olarak atandığı anlaşılmaktadır.

I.BAŞVURANIN SAMSUN İLİNE TAYİN EDİLMESİ, SONRAKİ GELİŞMELER VE İLGİLİ ADLİ YARGILAMALAR

6. İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü (“Emniyet Genel Müdürlüğü”), 3 Şubat 2014 tarihinde, başvuranın “hizmet gereği” Samsun Polis Akademisi “öğretim görevlisi emniyet müdürü” pozisyonuna (yani, emniyet müdürü rütbesini koruyarak öğretim görevlisi görevine) atanmasına karar vermiştir. Başvuranın rütbesi, derecesi ve kademesi değişmemiş ve yeni görevine belirtilmeyen bir tarihte başlamıştır.

7. Başvuran, Eskişehir İdare Mahkemesi önünde (“İdare Mahkemesi”) 3 Şubat 2014 tarihli kararın iptali için dava açmış ve kararın yürütmesinin durdurulmasını talep etmiştir. Başvuran, diğerlerinin yanı sıra, ihtilaf konusu kararın hukuka aykırı bir şekilde ve kamu yararı ve hizmet gereği gözetilmeden alındığını ileri sürmüştür.

8. İdare Mahkemesi, 10 Nisan 2014 tarihinde, başvuranın talepleri karara bağlanıncaya kadar ihtilaf konusu kararın yürütmesini durdurmuştur. İdare Mahkemesi, iç hukuk uyarınca, yetkililerin, bir güvenlik güçleri mensubunu başka bir göreve atamada takdir yetkisini kullanabileceklerini tespitinde bulunmuştur. Bununla birlikte, söz konusu takdir yetkisi, kamu yararı, hizmet gerekleri ve Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde (“Yönetmelik”) belirlenen usul ve esaslara uygun olarak kullanılmalıdır. İdare Mahkemesi, yetkililerin, Yönetmelik ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine dayanmış olmalarına rağmen, takdir yetkilerini hukuka uygun olarak kullandıklarını gösteren özel koşulları ve gerekçeleri gösteremediklerine karar vermiştir. İdare Mahkemesi, ayrıca, yetkililerin, başvuran hakkında görevle ilgili herhangi bir olumsuz ifadedden bahsetmediklerini de kaydetmiştir. Dolayısıyla, İdare Mahkemesi, ihtilaf konusu atamanın hukuka aykırı olduğunu tespit etmiştir. İdare Mahkemesi, ayrıca, söz konusu atamanın Yönetmelikte toplu atamalara

KURAL/TÜRKİYE KARARI

ilişkin olarak belirtilen süre içerisinde yapılmadığını kaydetmiştir. Yönetmelikte, zorunlu hallerde bu sürenin dışında atama yapılmasına izin verilmesine karşın, yetkililer - Yönetmeliğe aykırı olarak - böyle bir gerekliliğin varlığını tespit edememişlerdir. İdare Mahkemesi, son olarak, başvuranın ailesinin Eskişehir’de ikamet etmesi ve ihtilaf konusu kararın iller arası nakille ilgili olması nedeniyle, kararın uygulanmasının telafisi zor veya imkânsız zararlara yol açabileceğini kaydetmiştir. Bu nedenle, İdare Mahkemesi, İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun (2577 sayılı Kanun) 27. maddesinde belirtilen koşulların yerine getirildiği sonucuna varmıştır.

9. Eskişehir Bölge İdare Mahkemesi, 13 Mayıs 2014 tarihinde, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yürütmenin durdurulması kararına karşı yapılan itirazı reddetmiştir.

10. Emniyet Genel Müdürlüğü, 23 Mayıs 2014 tarihinde, 2577 sayılı Kanun’un 28. maddesine ve boş pozisyonun bulunmamasına atıfta bulunarak, başvuranın Samsun Polis Akademisinde “öğretim görevlisi emniyet müdürü” pozisyonuna yeniden atanmasına karar vermiştir.

11. Emniyet Genel Müdürlüğü, 1 Temmuz 2014 tarihinde, başvuranın Yönetmelikte belirtildiği üzere ülkenin ikinci bölgesinde görev yapma sırasının geldiği gerekçesiyle, Erzurum Polis Akademisinde “öğretim görevlisi emniyet müdürü” pozisyonuna atanmasına karar vermiştir (ayrıca bk. aşağıda 14. paragraf).

12. İdare Mahkemesi, 20 Kasım 2014 tarihinde, 3 Şubat 2014 tarihli kararı iptal etmiş ve söz konusu atamanın hukuka aykırı olduğuna ilişkin önceki sonuçlarını yinelemiştir (bk. yukarıda 8. paragraf).

13. Emniyet Genel Müdürlüğü, 7 Ocak 2015 tarihinde, başvuranın geçici olarak Eskişehir Emniyet Müdürlüğüne emniyet müdür yardımcısı olarak atanmasına karar vermiştir. Emniyet Genel Müdürlüğü, 27 Mart 2015 tarihinde, başvuranı söz konusu göreve daimi olarak atamaya karar vermiştir. Başvuran, Mahkemeye sunduğu başvuru formunda, Erzurum’da çalışmaya devam ederken Mayıs 2015 tarihinde emekli olmaya zorlandığını ileri sürmüştür. Başvuran, ayrıca, Mahkeme önündeki beyanlarında, 7 Ocak ve 27 Mart 2015 tarihli kararlara rağmen, Eskişehir’de yeniden çalışmaya başlayamadığını iddia etmiştir.

KURAL/TÜRKİYE KARARI

14. Danıştay, 17 Haziran 2015 tarihinde, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yapılan temyiz başvurusunu hükme bağlayarak, 20 Kasım 2014 tarihli kararı bozmuştur. Danıştay, ilgili iç hukuk uyarınca, yetkililerin, unvanlarının veya görevlerinin değişmemesini sağlamak zorunda kalmadan, personelini asıl kadrolarına eşit veya daha üst kadrolara yeniden atayabileceklerini tespit etmiştir. Danıştay, ayrıca, Yönetmeliğe atıfta bulunarak, emniyet güçleri mensuplarının atama ve nakilleri kapsamında, ülkenin her biri farklı il ve ilçeden oluşan iki ayrı hizmet bölgesine ayrıldığını kaydetmiştir. Danıştay, Yönetmelikte belirtilen istisnalar dışında, yetkililerin personellerini aynı bölge içindeki herhangi bir şehre atama konusunda takdir yetkisine sahip olduğuna karar vermiş ve bu takdir yetkisinin kamu yararına ve hizmet gereklerine aykırı bir şekilde kullanılamayacağını da belirtmiştir. Danıştay, başvuranın Eskişehir'den Samsun'a atandığını ve her iki şehrin de birinci bölge sınırları içinde olduğunu kaydetmiştir. Danıştay, ayrıca, yetkililerin başvuranın görev yerini değiştirme konusundaki takdir yetkisini, kamu yararına ve hizmet gereklerine aykırı olan öznel gerekçelerle kullandığını gösteren hiçbir unsur olmadığına karar vermiştir. Dolayısıyla, Danıştay, ihtilaf konusu kararın hukuka uygun olduğu sonucuna varmıştır.

15. İdare Mahkemesi, 22 Aralık 2015 tarihinde, Danıştayın kararına uyarak başvuranın davasını reddetmiştir.

16. Bu kararda temyize gidilmemiştir ve söz konusu karar, 18 Şubat 2016 tarihinde kesinleşmiştir.

II. ANAYASA MAHKEMESİ ÖNÜNDEKİ YARGILAMALAR

17. Başvuran, 12 Haziran 2014 tarihinde, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunarak, diğerlerinin yanı sıra, İdare Mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararının uygulanmaması nedeniyle Sözleşme'nin 6. maddesinin ve Anayasanın 36. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür (bk. yukarıda 8. paragraf).

18. Anayasa Mahkemesi, 2 Haziran 2017 tarihinde, başvuranın bireysel başvurusunun açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi, diğerlerinin yanı sıra, adil yargılanma hakkının hukuki bir ihtilaf bakımından kesinleşmiş olan yargı kararlarının uygulanmasıyla ilgili olduğuna ve yürütmeyi durdurma kararlarının bu

KURAL/TÜRKİYE KARARI

nitelikte olmadığına karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi, ayrıca, yürütmeyi durdurma kararlarının uygulanmaması konusunun, mahkemeye erişim hakkı yönünden değerlendirilmesi gerektiğini ve bu değerlendirmenin yargılamaların bir bütün olarak adil olup olmadığına ilişkin bir incelemeyi de içermesi gerektiğini kaydetmiştir. Bu nedenle, yürütmeyi durdurma kararlarının uygulanmamasına ilişkin şikâyetleri içeren davalarda, adil yargılanma hakkı açısından değerlendirilmesi gereken husus, söz konusu kararın uygulanmamasının, başvuran lehine verilecek olası bir nihai kararın uygulanmasını imkânsız hale getirip getirmeyeceği veya aşırı derecede zorlaştırıp zorlaştırmayacağıdır. Anayasa Mahkemesi, söz konusu yürütmeyi durdurma kararının başvuranın başka bir şehre atanmasıyla ilgili olduğunu, ancak başvuranın işiyle ilgili yasal haklarını koruduğunu gözlemlemiştir. Ayrıca, başvuran diğer haklarının ihlal edildiğine dair herhangi bir şikâyetle bulunmamış ve Anayasa Mahkemesi, başvuranın başvurusu ile diğer temel haklar arasında herhangi bir bağlantı tespit etmemiştir. Bununla beraber, yürütmeyi durdurma kararına uyulmadığı iddiası, söz konusu yargılamalarda verilen nihai kararın uygulanmasını imkânsız kılacak veya aşırı derecede zorlaştıracak nitelikte değildi. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesi, başvuranın mahkemeye erişim hakkının ihlal edilmediği sonucuna varmıştır.

İLGİLİ YASAL ÇERÇEVE VE UYGULAMA

19. Somut davayla ilgili Anayasa hükümleri aşağıdaki gibidir:

36. madde

“Herkes,... yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.”

125. madde

“İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır ...

İdarî işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idarî işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir...”

138 § 4 maddesi

“Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.”

KURAL/TÜRKİYE KARARI

20. 2577 sayılı Kanun'un 27(1) maddesinde, idari mahkemelerde dava açılmasının dava edilen idari işlemin yürütülmesini durdurmayacağı öngörülmektedir. Söz konusu Kanun'un 27(2) maddesine göre, idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. Söz konusu Kanun'un 27(7) maddesine göre, yürütmenin durdurulması kararına karşı yapılan itiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

21. 2577 sayılı Kanun'un 28(1) maddesi - (6 Mart 2014 tarihinde yürürlüğe giren) 6526 sayılı ve 21 Şubat 2014 tarihli Kanun ile değiştirilmeden önce - aşağıdaki gibidir:

“Danıştay, idare mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ya da vergi mahkemeleri tarafından verilen esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez.”

22. (İlk iki cümlesi değiştirilmeden 2577 sayılı Kanun'un 28(1) maddesine eklenen - bk. yukarıda 21. paragraf) 6526 sayılı Kanun ile getirilen değişikliklerde, diğerlerinin yanı sıra, memurların atama ve nakillerine ilişkin olarak idare mahkemeleri tarafından verilen iptal veya yürütmeyi durdurma kararlarının, davacıların (bu kadroların halen boş olması halinde) eski kadrolarına iade edilmesi veya (bu kadroların halen boş olmaması halinde) aynı kurum içinde başka bir kadroya atanması suretiyle, önceden kazanmış oldukları aylık derecesine halel getirilmeksizin uygulanmasını öngörmektedir. Ayrıca, 6526 sayılı Kanun ile getirilen hükümler, 6552 sayılı ve 10 Eylül 2014 tarihli Kanun ile değiştirilmiştir.

23. Anayasa Mahkemesi, 25 Kasım 2015 tarihli bir kararda (E.2014/86-K.2015/109), yukarıda 22. paragrafta belirtilen (6526 sayılı Kanun ile getirilen) değişikliklerin artık yürürlükte olmadığını belirterek, anayasaya aykırı olduğuna karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi, özellikle, yargı kararlarının uygulanmasını ilgili kadroların mevcut olması şartına bağlayan bu değişikliklerin hukukun üstünlüğünü ve Anayasanın 36 ve 138. maddelerini ihlal ettiğine karar vermiştir.

24. 6526 sayılı Kanun ile değiştirilen 2577 sayılı Kanun'un 28(3) ve (4) maddesi uyarınca, idare veya vergi mahkemeleri tarafından verilen yargı

kararlarının uygulanmaması nedeniyle idare aleyhine tazminat davası açılabilmektedir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I.SÖZLEŞME’NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

25. Başvuran, Sözleşme’nin 6. maddesi uyarınca, ulusal makamların İdare Mahkemesinin 10 Nisan 2014 tarihli yürütmeyi durdurma kararına uymadığından şikâyetçi olmuştur. Başvuran, ayrıca, yetkililerin İdare Mahkemesinin 20 Kasım 2014 tarihli kararını uygulamadığını ve yetkililerin temyiz başvurusu Danıştay önünde incelenme sürecindeyken Mayıs 2015 tarihinde emekli olmaya zorlandığını iddia etmiştir. Başvuran, ayrıca, aynı gerekçelere dayanarak, Sözleşme’nin 13. maddesinin ihlal edildiğinden şikâyet etmiştir.

26. Mahkeme, 6 § 1 maddesinde yer alan güvencelerin 13. maddedeki güvencelerden daha katı olduğunu yinelemektedir (bk. *Fu Quan, s.r.o. / Çek Cumhuriyeti* [BD], no. 24827/14, § 85, 1 Haziran 2023). Başvuranın esasen İdare Mahkemesinin yargı kararlarının uygulanmadığı iddiasıyla ilgili olan şikâyetlerinin niteliğini göz önünde bulunduran Mahkeme, bu şikâyetlerin, yalnızca, aynı zamanda 13. maddeye ilişkin olarak özel bir hüküm olan Sözleşme’nin 6 § 1 maddesi kapsamında incelenmesi gerektiği kanaatindedir (bk. *Baka / Macaristan* [BD], no. 20261/12, § 181, 23 Haziran 2016).

Sözleşme’nin 6 § 1 maddesinin ilgili kısmı aşağıdaki gibidir:

“Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar... konusunda karar verecek olan, ... bir mahkeme tarafından, adil bir şekilde... görülmesini isteme hakkına sahiptir ...”

A. İdare Mahkemesinin 20 Kasım 2014 tarihli kararının uygulanmadığı iddiası hakkında

27. Başvuranın, yerel makamların İdare Mahkemesinin 20 Kasım 2014 tarihli kararına uymadığından şikâyetçi olmasıyla ilgili olarak Mahkeme, taraflara bu konuda herhangi bir soru yöneltilmediğini kaydetmektedir. Mahkeme, ayrıca, Sözleşme’nin 6 § 1 maddesinin, bir üst mahkeme tarafından incelenebilecek ve sonunda bozulabilecek kararları değil, nihai ve bağlayıcı yargı kararlarının uygulanmasını koruduğunu yinelemektedir (bk. *Ouzounis ve Diğerleri/Yunanistan*,

no. 49144/99, § 21, 18 Nisan 2002, ve *Gjyli/Arnavutluk*, no. 32907/07, § 33, 29 Eylül 2009).

28. Somut davada Mahkeme, İdare Mahkemesinin 20 Kasım 2014 tarihli kararının nihai olmadığını gözlemlemektedir. Bu karar Danıştay tarafından incelenmiş ve daha sonra 17 Haziran 2015 tarihinde bozulmuştur (bk. yukarıda 14. paragraf). Bu nedenle, yerel makamların 20 Kasım 2014 tarihli kararı uygulamalarının - iç hukuk uyarınca bunu yapmaları gerekse bile - Sözleşme'nin 6. maddesine aykırı olduğu değerlendirilmeyecektir (bk. yukarıda anılan *Ouzounis ve Diğerleri*, § 21).

29. Dolayısıyla, başvurunun bu kısmı, açıkça dayanaktan yoksun olup, Sözleşme'nin 35 §§ 3 (a) ve 4 maddesi uyarınca reddedilmelidir.

B. İdare Mahkemesinin 10 Nisan 2014 tarihli yürütmeyi durdurma kararının uygulanmadığı iddiası hakkında

1. Kabul edilebilirlik hakkında

30. Hükümet, çeşitli ilk itirazlar sunmuştur.

(a) Konu bakımından bağdaşmazlık

(i) Tarafların argümanları

31. Hükümet, mevcut şikâyetin Sözleşme hükümleriyle konu bakımından bağdaşmadığını ileri sürmüştür. Anayasa Mahkemesinin tespitlerine atıfta bulunan (bk. yukarıda 18.paragraf) Hükümet, söz konusu yürütmeyi durdurma kararının uygulanmamasının, asıl yargılamalarda verilen nihai kararın uygulanmasını imkânsız kılacak veya aşırı derecede zorlaştıracak nitelikte olmadığını iddia etmiştir. Hükümet, ayrıca, söz konusu yürütmeyi durdurma kararının hemen uygulanması mümkün olmasa da, yetkililerin İdare Mahkemesinin 20 Kasım 2014 tarihli kararına uyduklarını ileri sürmüştür. Hükümet, ayrıca, başvuran tarafından açılan davanın nihai olarak reddedildiğini belirtmiştir.

32. Hükümet, ayrıca, yürütmeyi durdurma kararının, başvuranın derecesinde veya ilgili haklarında bir değişiklik olmaksızın nakline ilişkin olduğunu ileri sürmüştür. Hükümet, başvuranın söz konusu kararın uygulanmamasından kaynaklanan herhangi bir maddi, manevi veya sosyal zorluğu ortaya koyamadığını da iddia etmiştir. Hükümet, ek olarak, başvuranın bireysel başvurusunun yalnızca ihtilaf konusu nakille ilgili olduğunu ve diğer haklarına ilişkin herhangi bir şikâyetinde bulunmadığını belirtmiştir. Hükümet, son olarak, yürütmeyi durdurma

kararının başvuranın medeni hakları veya yükümlülükleri açısından belirleyici olmadığını ileri sürmüştür.

33. Başvuran, özellikle *Micallef / Malta* ([BD], no. 17056/06, §§ 80-86, AİHM 2009) ve *Central Mediterranean Development Corporation Limited / Malta* (no. 2) (no. 18544/08, §§ 21-23, 22 Kasım 2011) davalarına atıfta bulunarak, 6 § 1 maddesinin uygulanabilir olduğunu ileri sürmüştür.

(ii) Mahkemenin değerlendirmesi

34. Mahkeme, Sözleşme'nin 6 § 1 maddesinin ihtiyati tedbir yargılamalarına uygulanabilirliğinin aşağıdaki koşullara bağlı olduğunu yinelemektedir. İlk olarak, hem asıl yargılamalarda hem de ihtiyati tedbir yargılamalarında söz konusu olan hak, Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamındaki kavramın özerk anlamı dâhilinde “medeni” nitelikte olmalıdır. İkinci olarak, ihtiyati tedbir kararının niteliği, amacı ve hedefinin yanı sıra söz konusu hak üzerindeki etkileri de incelenmelidir. İhtiyati tedbir kararının, yürürlükte olduğu süreye bakılmaksızın, söz konusu medeni hak veya yükümlülüğü belirlemek için etkili bir şekilde değerlendirilebildiği durumlarda, 6. madde uygulanabilir olacaktır (bk. yukarıda anılan *Micallef*, §§ 83-85).

35. Mahkeme, daha önce, ihtiyati tedbirin derhal icraya konulabilir olduğu ve aynı hak üzerinde hüküm verilmesiyle sonuçlandığı durumlarda, 6. maddenin, devam etmekte olan asıl yargılamalarla aynı amacı güden ihtiyati tedbir yargılamalarına da uygulanabildiğine karar vermiştir (aynı kararda, § 87, ve *Mehmet Taner Şentürk / Türkiye*, no. 51470/15, § 32, 20 Eylül 2022).

36. Somut davanın koşullarına ilişkin olarak, Mahkeme, özellikle yerel mahkemelerin vardığı sonuçları göz önünde bulundurarak (bk. yukarıda 8, 12 ve 14. paragraflar), başvuranın keyfi olarak başka bir göreve atanmaya karşı korunma “hakkı” olduğu kanaatindedir. Nitekim ihtilaflı atamanın hukuka uygunluğuna ilişkin farklı sonuçlara varmalarına rağmen, hem İdare Mahkemesi hem de Danıştay, yetkililerin personelini atama konusundaki takdir yetkisinin, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda kullanılması gerektiğini belirtmiştir (aynı kararda). Dolayısıyla, başvuranın ihtilaflı atamanın hukuka uygunluğuna itiraz ederken bu tür gerekçelere dayanma hakkı, yerel mahkemeler tarafından sorgulanmamıştır. Bu nedenle, Mahkeme, İdare Mahkemesi önündeki yargılamaların, Sözleşme'nin 6. maddesi anlamında bir “hak” ile ilgili bir

uyuşmazlık olduğunu kabul etmektedir. Başka bir göreve atanmanın iş ilişkisinin belirleyici unsurlarından birini doğrudan etkilediği göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu uyuşmazlık, işle ilgili olağan bir uyuşmazlıktır (bk. *Ohneberg/Avusturya*, no. 10781/08, § 25, 18 Eylül 2012). Ayrıca Mahkeme, başvuranın başka bir göreve atanmasına ilişkin karara itiraz etmek için mahkemeye erişim hakkının engellenmediği gözlemlemektedir ve bu husus taraflar arasında ihtilaf konusu değildir. Dolayısıyla, *Vilho Eskelinen ve Diğerleri/Finlandiya* ([BD], no. 63235/00, § 62, AİHM 2007-II) davasında tesis edilen iki aşamalı testin ilk şartının yerine getirilmemesi nedeniyle, 6. madde, İdare Mahkemesi önündeki asıl yargılamalara medeni hukuk başlığı altında uygulanmaktadır (bk. *Kübler/Almanya*, no. 32715/06, § 46, 13 Ocak 2011, ve *Juričić/Hırvatistan*, no. 58222/09, §§ 56-57, 26 Temmuz 2011, ve burada anılan diğer kararlar).

37. Mahkeme, ayrıca, yürütmeyi durdurma kararının amacının, sınırlı bir süre için de olsa, asıl yargılamaya konu olan hakla aynı hakkı tespit etmek olduğunu kaydetmektedir (bk. her ikisi de yukarıda anılan *Micallef*, § 87, ve *Mehmet Taner Şentürk*, § 32). Bu karar da derhal uygulanabilir hale gelmiş ve 13 Mayıs 2014 tarihinde Eskişehir Bölge İdare Mahkemesinin Emniyet Genel Müdürlüğünün karara karşı yaptığı itirazı reddetmesiyle kesinleşmiştir (bk. yukarıda 9 ve 20-21. paragraflar).

38. Dolayısıyla, Mahkeme Sözleşme'nin 6. maddesinin medeni hukuk yönünün somut davanın koşullarına uygulanabildiği kanaatindedir. Bu nedenle, Hükümetin bu konudaki itirazı reddedilmelidir.

(b) Başvuru hakkının kötüye kullanılması

39. Hükümet, başvuranın 10 Nisan 2014 tarihli yürütmeyi durdurma kararının uygulanmamasından şikâyetçi olmasına rağmen, İdare Mahkemesinin 20 Kasım 2014 tarihli kararının ardından, önce geçici olarak, daha sonra da daimi olarak Eskişehir Emniyet Müdürlüğüne atandığını Mahkemeye bildirmediğini ileri sürmüştür (bk. yukarıda 13. paragraf). Hükümet, başvuranın Mahkemeye ihmalkâr bir şekilde yanıltıcı bilgi verdiğini ve davasına ilişkin koşullar hakkında Mahkemeyi usulüne uygun bir şekilde bilgilendirmediğini ileri sürmüştür.

40. Başvuran, somut şikâyetin, yetkililerin yürütmeyi durdurma kararını uygulamamasına ilişkin olduğunu vurgulamıştır. Başvuran, ayrıca, söz konusu kararın kesinleştiği tarihten on gün sonra, yetkililerin, kendisini, 3 Şubat 2014

tarıhli ihtııaf konusu kararla atandığı göre ve yeniden atadıklarını belirtmiştir (bk. yukarıda 10. paragraf). Başvuran, ek olarak, Emniyet Genel Müdürlüğüünün kendisini Eskişehir'e yeniden atama kararına rağmen, bu şehre yeniden atanmadığını ileri sürmüştür.

41. Mahkeme, ilk olarak, yetkililerin başvuranı Eskişehir'e yeniden atama kararlarına rağmen, başvuranın bu şehre yeniden atanmasının fiilen gerçekteşip gerçekteşmediğinin taraflar arasında tartıřmalđ olduğunu kaydetmektedir (bk. yukarıda 13 ve 39-40. paragraflar). Her halükarda Mahkeme, somut şikâyetin, yetkililerin 10 Nisan 2014 tarihli (İdare Mahkemesinin başvuranın taleplerini karara bağlayıncaya kadar söz konusu atamayı askıya almayı amaçlayan) yürütmeyi durdurma kararını uygulamadıkları iddiasıyla ilgili olduğunu, buna karşın Emniyet Genel Müdürlüğüünün başvuranı Eskişehir'e atama kararının İdare Mahkemesinin esasa ilişkin kararını vermesinden sonra alındığını gözlemlemektedir (bk. yukarıda 12-13. paragraflar). Bu nedenle, Mahkeme, başvuranın Eskişehir'e yeniden atanmasının fiilen gerçekteşip gerçekteşmediğine bakılmaksızın, başvuranın Mahkemeye başvururken sunmadığı bilgilerin, yani Emniyet Genel Müdürlüğüünün 7 Ocak ve 27 Mart 2015 tarihli kararlarının, genel olarak bağlamla ilgili olmakla birlikte, somut şikâyetin özüyle ilgili olmadığı kanaatindedir (ayrıca bk. aşağıda 68. paragraf; karşılaştırınız *Gross/İsviçre* [BD], no. 67810/10, řř 28 ve 35, AİHM 2014).

42. Yukarıdaki hususlar dikkate alındığında, Hükümetin bu başlık altındaki itirazı da reddedilmelidir.

(c) Mevcut iç hukuk yollarının tüketilmesi hakkında

43. Hükümet, bu bağlamda bazı argümanlar sunarak, iç hukuk yollarının tüketilmediğine ilişkin bir itiraz ileri sürmüştür. Hükümet, ilk olarak, başvuranın 22 Aralık 2015 tarihli kararına karşı temyiz başvurusunda bulunmadığını iddia etmiştir (bk. yukarıda 15-16. paragraflar). Hükümet, ayrıca, başvuranın yürütmeyi durdurma kararı nedeniyle uğradığı zararın tazmini için tam yargı davası açabileceğini öne sürmüştür. Hükümet, son olarak, başvuranın, 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesi uyarınca tazminat davası açmadığını ileri sürmüştür (bk. yukarıda 24. paragraf).

44. Başvuran, mevcut iç hukuk yollarını tükettiğini iddia etmiştir.

45. Hükümetin itirazının ilk kısmı ile ilgili olarak, Mahkeme, somut şikâyetin, yetkililerin 10 Nisan 2014 tarihli yürütmeyi durdurma kararını uygulamadıkları iddiası ile ilgili olduğunu kaydetmektedir. Bu nedenle, başvuranın (yerel mahkemeler önündeki taleplerinin esasıyla ilgili olan - bk. yukarıda 15. ve 16. paragraflar) İdare Mahkemesinin 22 Aralık 2015 tarihli kararına itiraz etmemiş olması, somut şikâyet ile ilgili değildir.

46. Hükümetin itirazının diğer kısımlarıyla ilgili olarak, Mahkeme, daha önce, 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesi kapsamında tam yargı davasının ve tazminata hükmedilmesinin, bağlayıcı yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin şikâyetler bakımından yeterli tazmin sağlayamayacağına karar verdiğini yinelemektedir (bk. *Süzer ve Eksen Holding A.Ş./Türkiye*, no. 6334/05, §§ 95-96, 23 Ekim 2012, ve yukarıda anılan *Mehmet Taner Şentürk*, § 33). Mahkeme, somut davada aksi yönde karar vermesini gerektirecek herhangi bir neden görmemektedir.

47. Dolayısıyla, bu şikâyetin de tamamen reddedilmesi gerekmektedir.

(d) Mağdur sıfatının bulunmaması, önemli bir zararın bulunmaması ve şikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olması gerekçeleriyle yapılan itirazlar

48. Hükümet, başvuranın mağdur sıfatının bulunmadığını ileri sürmüştür. Mahkemenin aksi yönde karar vermesi halinde, Hükümet, ayrıca, başvuranın Sözleşme'nin 35 § 3(b) maddesi anlamında önemli bir zarara uğramadığını iddia etmiştir.

49. Bu bağlamda, Hükümet, (10 Nisan 2014 tarihli) yürütmeyi durdurma kararı ile (20 Kasım 2014 tarihli) ihtilaf konusu atamanın iptaline yönelik İdare Mahkemesi kararı arasında yedi ay geçtiğine dikkat çekmiştir. Ayrıca, 20 Kasım 2014 tarihli kararın 1 Aralık 2014 tarihinde tebliğ edilmesinin ardından, yetkililer, derhal harekete geçmiş ve başvurayı önce geçici olarak, daha sonra da daimi olarak Eskişehir Emniyet Müdürlüğüne atamışlardır (bk. yukarıda 13. paragraf). Dolayısıyla başvuranın şikâyetleri, İdare Mahkemesi kararının verilmesinden sonra yaklaşık bir buçuk ay içinde giderilmiştir. Hükümet, ayrıca, başvuranın söz konusu kararın uygulanmamasından kaynaklanan herhangi bir zorluğu ortaya koyamadığını ve bireysel başvurusunun yalnızca ihtilaf konusu atamayla ilgili olduğunu yinelemiştir.

50. Hükümet son olarak, ikincilik ilkesi doğrultusunda, yerel mahkemelerin vardığı sonuçlardan ayrılmak için bir neden bulunmadığını ileri sürerek, Mahkemeyi şikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olduğunu beyan etmeye davet etmiştir.

51. Başvuran, Hükümetin birinci ve üçüncü itirazına katılmamıştır. Başvuran, Hükümetin ikinci itirazına karşı görüş bildirmemiştir.

52. Mahkeme, somut şikâyetin 10 Nisan 2014 tarihli yürütmeyi durdurma kararının uygulanmadığı iddiasıyla ilgili olması nedeniyle, İdare Mahkemesinin 20 Kasım 2014 tarihli kararının yetkili makamlar tarafından uygulanmasının - gerçekten uygulanıp uygulanmadığı konusundaki ihtilaf bir kenara bırakılırsa - bu süre zarfında başvuranın uğradığı herhangi bir zararı telafi edeceğinin söylenemeyeceğini kaydetmektedir (bk. yukarıda 8, 12 ve 41. paragraflar). Dolayısıyla, ulusal makamların, yürütmenin durdurulması ile ihtilaf konusu atamayı askıya almanın amaçlandığı dönemle ilgili olarak Sözleşme'nin iddia edilen ihlalini açıkça veya özü itibarıyla kabul ettiklerini ve ardından telafi ettiklerini gösteren hiçbir unsur bulunmamaktadır (bk. mağdur sıfatına ilişkin ilgili ilkeler için, *Kurić ve Diğerleri/Slovenya* [BD], no. 26828/06, § 259, AİHM 2012 (alıntılar), ve *Selahattin Demirtaş / Türkiye* (no. 2) [BD], no. 14305/17, § 218, 22 Aralık 2020). Bu koşullar dikkate alındığında, Mahkeme, Hükümetin başvuranın mağdur sıfatına ilişkin itirazını reddetmektedir.

53. Önemli bir zararın bulunmadığı iddiasına ilişkin olarak Mahkeme, yürütmeyi durdurma kararının başvuranın başka bir şehre atanmasıyla ilgili olduğunu kaydetmektedir (bk. yukarıda 6. ve 8. paragraflar). Mahkeme, ayrıca, İdare Mahkemesinin, 10 Nisan 2014 tarihli kararında, yetkililerin başvuranın atanmasına ilişkin verdiği kararın uygulanmasının, başvuranın ailesinin Eskişehir'de ikamet etmesi nedeniyle telafisi zor veya imkânsız zararlara neden olabileceğini kaydettiğini gözlemlemektedir (bk. yukarıda 8. paragraf). Mahkeme, ayrıca, başka bir göreve atamanın, iş ilişkisinin belirleyici unsurlarından birini doğrudan etkilediğini yinelemektedir (bk. yukarıda 36. paragraf). Dolayısıyla, yürütmeyi durdurma kararının uygulanmadığı iddiasının, sınırlı bir süre için de olsa, başvuran açısından önemli sonuçları olduğu açıktır. Dolayısıyla, Hükümetin bu husustaki itirazının da reddedilmesi gerekmektedir.

KURAL/TÜRKİYE KARARI

54. Mahkeme, son olarak, Hükümetin somut şikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olduğu yönündeki itirazına ilişkin olarak öne sürülen argümanların, şikâyetin esasının incelenmesini gerektiren hususlar ortaya koyduğu kanaatindedir (bk. *Mehmet Çiftci/Türkiye*, no. 53208/19, § 26, 16 Kasım 2021, ve burada anılan diğer kararlar).

(e) Kabul edilebilirlik hakkında sonuç

55. Mahkeme, 10 Nisan 2014 tarihli yürütmeyi durdurma kararının uygulanmadığı iddiasına ilişkin şikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olmadığını ve Sözleşme'nin 35. maddesinde sıralanan gerekçeler kapsamında kabul edilemez olmadığını kaydetmektedir. Dolayısıyla, söz konusu şikâyetin kabul edilebilir olduğu beyan edilmelidir.

2. Esas Hakkında

(a) Tarafların argümanları

56. Başvuran, ulusal makamların, lehine verilen yürütmeyi durdurma kararına aykırı olarak, kendisini önceki görevine iade etmediklerini ileri sürmüştür. Başvuran, bu kararın ardından, yetkililerin kendisini bir kez daha Samsun Polis Akademisine atadığını, söz konusu atamadan sonra burada çalıştığını ve daha sonra Erzurum'a naklettiklerini vurgulamıştır (bk. yukarıda 11. paragraf).

57. Hükümet, yürütmeyi durdurma kararının ardından, başvuranın, eski kadrosunun Eskişehir Emniyet Müdürlüğünde artık boş olmaması nedeniyle, söz konusu tarihte yürürlükte olan 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesi uyarınca, Samsun Polis Akademisinde "öğretim görevlisi emniyet müdürlüğü" görevine atandığını (bkz. yukarıdaki paragraf) ileri sürmüştür. Hükümet, ayrıca, boş bir kadronun bulunmaması nedeniyle yürütmeyi durdurma kararının derhal uygulanmasının mümkün olmamasına karşın, yetkililerin, daha sonra, başvuranı Eskişehir Emniyet Müdürlüğüne önce geçici olarak, daha sonra da daimi olarak atayarak, İdare Mahkemesinin ihtilaf konusu atamayı iptal eden kararını uyguladıklarını öne sürmüştür.

58. Hükümet, 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesinde öngörülen otuz günlük süre içerisinde yürütmeyi durdurma kararının uygulanmasının mümkün olmadığını ileri sürmüştür (bk. yukarıda 21. paragraf). Bununla birlikte, Hükümet, yetkililerin, söz konusu hükmün gerektirdiği süreden yaklaşık sekiz ay sonra da olsa, nihayetinde bu karara uyduklarını ileri sürmüştür. Hükümet, uygulamadaki

gecikmeye ilişkin bir sorun ortaya çıkabilecek olsa da, söz konusu gecikmenin, başvuranın davasının nihai olarak reddedilmiş olduğu hususu da göz önünde bulundurulduğunda, 6 § 1 maddesi kapsamında korunan hakkın özüne zarar vermediğini iddia etmiştir. Hükümet, ayrıca, bir kadro için personel ihtiyacını planlama ve belirleme sürecinin doğası gereği zaman aldığını ve bunun sadece yürütmeyi durdurma kararının değil, aynı zamanda Kasım 2014 tarihinde verilen kararın da uygulanmasındaki gecikmenin başlıca nedeni olduğunu ileri sürmüştür. Dolayısıyla, ulusal makamlar tarafından öne sürülen gerekçe, yürütmeyi durdurma kararının uygulanmasındaki dokuz aylık gecikmeyi haklı kılmıştır.

59. Hükümet, yürütmeyi durdurma kararının usulüne uygun olarak uygulanmamasının, yargılamaların sonunda nihai kararın uygulanmasını imkânsız veya aşırı derecede zor hale getirmediğini iddia etmiştir. Hükümet, ayrıca, yukarıda 32. paragrafta belirtilen argümanların çoğunu yinelemiştir. Hükümet, son olarak, Danıştayın ve Anayasa Mahkemesinin verdiği sonuçları onaylamıştır.

(b) Mahkemenin değerlendirmesi

(i) Genel ilkeler

60. Mahkeme, Sözleşme'nin 6 § 1 maddesinin, diğerlerinin yanı sıra, hukukun üstünlüğünün Sözleşmeci Devletlerin ortak mirasının bir parçası olduğunun beyan edildiği Sözleşme'nin Başlangıç bölümü ışığında yorumlanması gerektiğini yinelemektedir (bk. *Advance Pharma sp.z o.o/Polonya*, no. 1469/20, § 331, 3 Şubat 2022).

61. Mahkeme, ayrıca, bir Sözleşmeci Devletin iç hukuk sistemi nihai ve bağlayıcı bir yargı kararının bir tarafın aleyhine olacak şekilde işlemesine izin verirse, 6. madde ile korunan mahkemeye başvuru hakkının anlamsız olacağını da yinelemektedir. Bu nedenle, herhangi bir mahkeme tarafından verilen bir kararın uygulanması Sözleşme'nin 6. maddesinin amaçları doğrultusunda “yargılama”nın ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmelidir (bk. *Hornsby/Yunanistan*, 19 Mart 1997, § 40, *Karar ve Hükümler Derlemesi* 1997-II, ve *Sharxhi ve Diğerleri/Arnavutluk*, no. 10613/16, § 92, 11 Ocak 2018). Aksi takdirde, Sözleşme'nin 6 § 1 maddesi hükümlerinin tüm yararlı etkileri ortadan kalkacaktır (bk. *C.M./Belçika*, no. 67957/12, § 55, 13 Mart 2018, ve burada anılan diğer kararlar).

KURAL/TÜRKİYE KARARI

62. Bu durum, tanım gereği, bir mahkeme önündeki davayı hükme bağlayan nihai bir karar verilene kadar yürürlükte kalan ihtiyati tedbirlere ilişkin yargı kararlarının uygulanması için de geçerlidir (bk. yukarıda anılan *Sharxhi ve Diğerleri*, § 92, ve *Camara/Belçika*, no. 49255/22, § 105, 18 Temmuz 2023). Aksini ileri sürmek, amaç ve anlamdan yoksun, geçici de olsa bağlayıcı bir yargı kararı vermek anlamına gelecektir (aynı kararda, § 105, ve burada anılan diğer kararlar).

63. Devlet aleyhinde verilen bir karara uyulmasının sağlanması sorumluluğu, söz konusu kararın bağlayıcı ve icra edilebilir hale geldiği tarihten itibaren başlayarak öncelikle Devlet makamlarına aittir (bk. *Burdov/Rusya* (no.2), no. 33509/04, § 69, AİHM 2009, ve *Arbačiauskienė /Litvanya*, no. 2971/08, § 86, 1 Mart 2016).

64. Yukarıda belirtilen ilkeler, sonucu bir davacının medeni hakları açısından belirleyici olan bir ihtilafa ilişkin idari yargılamalar bağlamında daha büyük önem arz etmektedir. Mahkeme, bu bağlamda, idari makamların, hukukun üstünlüğünün hâkim olduğu Devletlerin bir unsurunu teşkil ettiğini ve bu makamların menfaatlerinin de adaletin uygun bir şekilde tecelli etmesi gereksinimiyle örtüştüğünü yinelemektedir. İdari makamların Devlet aleyhine verilen bir kararı yerine getirmeyi reddetmesi veya yerine getirmemesi, hatta bunu yapmakta gecikmesi halinde, yargılamanın adli aşamasında bir davacının sahip olduğu 6. madde kapsamındaki güvenceler amaçtan yoksun hale gelir (bk. yukarıda anılan *Hornsby*, § 41, ve *Cingilli Holding A.Ş. ve Cingilloğlu/Türkiye*, no. 31833/06 ve 37538/06, § 38, 21 Temmuz 2015).

(ii) Söz konusu ilkelerin somut davaya uygulanması

65. Mahkeme, İdare Mahkemesinin, 10 Nisan 2014 tarihinde, Emniyet Genel Müdürlüğünün başvuranın Samsun Polis Akademisine tayin edilmesine ilişkin 3 Şubat 2014 tarihli kararının yürütmesinin durdurulmasına karar verdiğini gözlemlemektedir. Mahkeme, ayrıca, esasa ilişkin kararlar ile yürütmeyi durdurma kararları arasında bağlayıcılıkları bakımından bir ayırım yapmayan 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesi uyarınca (bk. yukarıda 21. paragraf), ulusal makamların, bir üst mahkeme tarafından incelenip kesinleşmeden önce dahi 10 Nisan 2014 tarihli karara uyma yükümlülüğü altında olduklarını kaydetmektedir (bk. ayrıca *Alkın/Türkiye*, no. 75588/01, § 52, 13 Ekim 2009, ve yukarıda anılan *Mehmet Taner Şentürk*, § 40). Her halükarda Mahkeme, yürütmeyi durdurma kararının, Eskişehir

Bölge İdare Mahkemesinin Emniyet Genel Müdürlüğünün karara karşı itirazını reddettiği 13 Mayıs 2014 tarihinde kesinleştiğini gözlemlemektedir (bk. yukarıda 9. paragraf).

66. Mahkeme, Türk İdare Hukuku uyarınca, ilk derece mahkemesi tarafından verilen esasa ilişkin kararların, temyiz incelemesinden önce bile bağlayıcı ve uygulanabilir olduğunu göz önünde bulundurarak (bk. yukarıda 21. paragraf), İdare Mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararının asıl amacının, söz konusu mahkeme tarafından esasa ilişkin bir karar verilinceye kadar ihtilafı tayini durdurmak olduğunu kaydetmektedir. Bununla birlikte, yerel makamlar bu karara usulün uygun bir şekilde uymamıştır. Bu bağlamda, 23 Mayıs 2014 tarihinde - yürütmeyi durdurma kararına karşı itirazının reddedilmesinden sonra - Emniyet Genel Müdürlüğü, başvuranı, ihtilaf konusu 3 Şubat 2014 tarihli kararıyla tayin edildiği aynı göreve yeniden atamıştır (bk. yukarıda 6 ve 10. paragraflar). Yetkililerin bu yöndeki tutumu, 10 Nisan 2014 tarihli yürütmeyi durdurma kararının amacına açıkça aykırıdır. Ancak Hükümet ve ulusal makamlar, yürütmeyi durdurma kararının ardından atılan adımları gerekçelendirirken 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesine (23 Mayıs 2014 tarihinde yürürlükte olduğu şekliyle - bk. yukarıda 10, 21-22 ve 57. paragraflar) atıfta bulunmuştur. Hiç şüphesiz, söz konusu tarihte yürürlükte olan bu hüküm, Emniyet Genel Müdürlüğünün, başvuranı, artık boş olmadığı gerekçesiyle önceki kadrosuna iade etmek yerine başka bir kadroya atamasına olanak sağlamıştır (bk. yukarıda 22. paragraf). Bununla birlikte Mahkeme, bu durumun, İdare Mahkemesinin başvuranın iddialarını karara bağlayana kadar ihtilafı atamayı askıya almayı amaçlayan yürütmeyi durdurma kararının, Emniyet Genel Müdürlüğünün 23 Mayıs 2014 tarihli kararıyla herhangi bir yararlı etkiden yoksun bırakıldığı gerçeğini değiştirmedeği kanaatindedir.

67. Bu noktada, Mahkeme, Anayasa Mahkemesinin - söz konusu zamandan sonra olsa da - 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesinin davacıların (lehlerine verilen yargı kararlarının ardından eski görevlerine iade etmek yerine - bk. yukarıda 23. paragraf) farklı görevlere atanmasına imkân tanıyan hükümlerinin anayasaya aykırı olduğuna karar verdiğini belirtmeyi önemli bulmaktadır. Anayasa Mahkemesi, özellikle, yargı kararlarının uygulanmasını söz konusu kadroların boş olması şartına

bağlayan bu değişikliklerin hukukun üstünlüğünü ve Anayasanın 36. ve 138. maddelerini ihlal ettiğini değerlendirmiştir (aynı kararda). Bu bağlamda, Mahkeme, ayrıca, başvuranın davasında ulusal makamlar tarafından kullanıldığı anlaşılan davacıları farklı kadrolara atama olasılığının, yetkililerin, işten çıkarmaya veya atamaya itiraz sonrasında söz konusu kadroyu başka biriyle doldurarak veya tamamen kaldırarak bağlayıcı bir yargı kararının uygulanmasından kaçınılabilecekleri anlamına geleceğini de kaydetmektedir (bk. bu davaya uygulanabildiği ölçüde (*mutatis mutandis*), *Vasile Nițescu/Romanya*, no. 20763/03, § 39, 21 Nisan 2009). Mahkeme, ayrıca, birçok kez, ulusal makamların - bağlayıcı ve uygulanabilir ihtiyati tedbir kararları da dâhil olmak üzere (bk. örneğin, *Okay ve Diğerleri/Türkiye*, no. 36220/97, § 73, AİHM 2005-VII, ve yukarıda anılan *Mehmet Taner Şentürk*, §§ 41-42) - yargı kararlarını usulüne uygun olarak uygulamamasının, hukukun üstünlüğü ve yasal kesinlik ilkesiyle bağdaşmayacağını vurguladığını kaydetmektedir (aynı kararda; ayrıca bk. yukarıda anılan *Hornsby*, §§ 40-41, ve *Dolińska-Ficek ve Ozimek/Polonya*, no. 49868/19 ve 57511/19, § 328, 8 Kasım 2021).

68. Hükümetin, yetkililerin, yürütmeyi durdurma kararına 7 Ocak 2015 tarihine kadar - yani İdare Mahkemesinin esasa ilişkin kararının ardından Emniyet Genel Müdürlüğünün başvuranı geçici olarak eski kadrosuna atamaya karar verdiği tarihe kadar - uymadıklarını kabul ettiği görülmektedir (bk. yukarıda 57-58. paragraflar). Hükümetin yürütmeyi durdurma kararının nihai olarak söz konusu tarihte uygulandığı yönündeki argümanına ilişkin olarak, Mahkeme - bu atamanın gerçekten yapıлып yapılmadığına ilişkin ihtilaflı soruyu bir kenara bırakarak (bk. yukarıda 13. paragraf) - 7 Ocak 2015 tarihli kararın yürütmeyi durdurma kararını uygulamak amacıyla kendiliğinden alınmadığını; aslında bu kararın ancak İdare Mahkemesinin esasa ilişkin kararını vermesinden sonra alındığını kaydetmektedir. Hükümetin başvuran tarafından açılan davanın nihai olarak reddedildiğini belirtmesi bakımından, Mahkeme, söz konusu davanın nihai olarak reddedilmesinin, asıl yargılamaların sonucuna bakılmaksızın, başvuranın talepleri karara bağlanıncaya kadar bağlayıcı olan 10 Nisan 2014 tarihli ihtiyati tedbirin uygulanmaması nedeniyle, 6 § 1 maddesinin ihlal edilip edilmediğinin değerlendirilmesiyle bağlantılı olmadığı kanaatindedir (ayrıca bk. Mahkemenin

başvuran tarafından açılan davanın nihai olarak reddedilmiş olmasına rağmen, idare mahkemesi tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararlarına uyulmaması nedeniyle 6 § 1 maddesinin ihlal edildiğini tespit ettiği yukarıda anılan *Mehmet Taner Şentürk*, §§ 22-25 ve 37-44).

69. Mahkeme, Hükümetin bir kadro için planlama ve personel ihtiyacını belirleme sürecinin zaman alıcı niteliğine ilişkin argümanlarını dikkate almakla birlikte, somut davada, yürütmeyi durdurma kararının, mevcut durumu korumayı ve başvuranın zarar görmesini önlemeyi amaçladığı süre boyunca uygulanmadığını gözlemlemektedir. Ayrıca, yetkililerin, esasa ilişkin kararın verilmesinden önce yürütmeyi durdurma kararını uygun bir şekilde uygulamak için herhangi bir çaba sarf ettiklerini gösteren herhangi bir unsur bulunmamaktadır; tam aksine, başvuran daha sonra söz konusu kararın verilmesinden önce başka bir şehre tayin edilmiştir (bk. yukarıda 11. paragraf).

70. Anayasa Mahkemesinin başvuranın davasında benimsediği yaklaşımla ilgili olarak (bk. yukarıda 18. paragraf), Mahkeme, yürütmeyi durdurma kararına uyulmamasının, davayı hükme bağlayan nihai kararın uygulanmasını imkânsız veya aşırı derecede zor hale getirmediği sürece, başvuranın 6 § 1 maddesi kapsamındaki haklarının ihlalini teşkil etmeyeceği yönündeki bu tür bir yaklaşımın, yürütmeyi durdurma mekanizmasının etkinliğini azaltacağı ve davanın karara bağlanmasına kadar herhangi bir zararı önleme amacını zayıflatacağı kanaatindedir. Böyle bir yaklaşım, aynı zamanda, uyulmadığında esasa ilişkin nihai kararın uygulanmasını imkânsız veya aşırı derecede zor hale getirmediği durumlarda, amaçtan yoksun (geçici de olsa) bağlayıcı bir yargı kararı verilmesi anlamına gelecektir. Ayrıca, Mahkeme, daha önce, ihtiyati tedbir yargılamalarındaki bir kusurun daha sonraki bir aşamada, yani esasa ilişkin yargılamalarda mutlaka giderileceğine ikna olmadığını, zira bu süre zarfında uğranılan herhangi bir zararın o zamana kadar geri döndürülemez hale gelebileceğini ve neden olunan zararı telafi etme konusunda - belki maddi tazminat olasılığı dışında - çok az gerçekçi fırsat olacağını belirtmiştir (bk. yukarıda anılan *Micallef*, § 80). Benzer şekilde, Mahkeme, bağlayıcı olan bir ihtiyati tedbire uyulmamasının asıl yargılamalarda nihai bir kararın uygulanmasını imkânsız veya aşırı derecede zor hale getirmediği durumlarda bile, böylesi bir nihai kararın ve uygulanmasının, çoğu zaman,

davacıların bu süre zarfında uğradıkları zararları telafi edemeyeceğini değerlendirmektedir.

71. Yukarıdaki hususlar ışığında, Mahkeme, ulusal makamların sadece söz konusu kararın uygulanmasını geciktirmekle kalmayıp, ayrıca bu karara uymadıkları kanaatindedir (bk. bu davaya uygulanabildiği ölçüde (*mutatis mutandis*), yukarıda anılan *Camara*, § 121).

72. Dolayısıyla, Sözleşme'nin 6 § 1 maddesi ihlal edilmiştir.

II.SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

73. Sözleşme'nin 41. maddesi aşağıdaki gibidir:

“Eğer Mahkeme bu Sözleşme veya Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırılabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.”

A. Tazminat

74. Başvuran, 5.847 avro maddi tazminat talebinde bulunmuştur. Başvuran, söz konusu meblağın bir kısmının, kızının Eskişehir’de okuması nedeniyle başlangıçta ailesi olmadan Samsun’a taşındığı için beş aylık bir süre boyunca iki şehirde ikamet etme ihtiyacına ilişkin çeşitli masrafları oluşturduğunu ileri sürmüştür. Başvuran, ayrıca, talep edilen meblağın başka bir kısmının, Erzurum’dan Eskişehir’e yeniden atanması durumunda alacağı yer değiştirme ödeneği ile ilgili olduğunu iddia etmiştir. Son olarak, talep edilen meblağın toplam 6.146 TL’lik diğer kısmı, yerel mahkemeler ve Mahkeme önündeki yargılamalarla ilgili posta masraflarından, temsil masraflarından ve mahkeme ve noter masraflarından oluşmuştur. Başvuran, bu bağlamda, çeşitli ödeme makbuzlarının kopyalarını sunmuştur.

75. Başvuran ayrıca 50.000 avro manevi tazminat talep etmiştir.

76. Hükümet bu taleplere itiraz etmiştir.

77. Mahkeme, tespit edilen ihlal ile iddia edilen maddi zarar arasında, yukarıda belirtilen yer değiştirme ödeneği ve iki şehirde ikamet etmek için yapıldığı iddia edilen çeşitli masraflar bakımından herhangi bir illiyet bağı görmemektedir. Bu nedenle, Mahkeme, talebin bu kısmını reddetmektedir. Maddi tazminat talebinin geri kalan kısmına ilişkin olarak (yerel mahkemeler ve Mahkeme önündeki yargılamalara ilişkin masraflar, harcamalar ve ücretlerle ilgili olarak), Mahkeme

bunu masraflar ve giderler başlığı altında incelemeyi uygun görmektedir (bk. *Dimitrov ve Diğerleri / Bulgaristan*, no. 77938/11, § 180, 1 Temmuz 2014) ve bu incelemeyi aşağıda yapacaktır.

78. Bununla birlikte, Mahkeme, başvuranın manevi zarara uğradığı kanaatindedir ve kendisine, hakkaniyet temelinde, yansıtılabilecek her türlü vergi hariç olmak üzere bu başlık altında 1.950 avro ödenmesine hükmetmiştir.

B. Masraflar ve giderler

79. Başvuran, ayrıca, ulusal seviyede gerçekleşen yargılamalarda ve Mahkeme önünde oluşan masraf ve giderler için 15.000 avro talep etmiştir. Başvuran, bu bağlamda, yukarıda 74. paragrafın son cümlesinde belirtilen masraf, gider ve ücretlere ve Mahkeme önündeki temsili ile ilgili olarak Türkiye Barolar Birliğinin ücret tarifesine atıfta bulunmuştur.

80. Hükümet bu taleplere itiraz etmiştir.

81. Mahkemenin içtihadına göre, bir başvuran, ancak masraf ve giderlerin fiilen ve zorunlu olarak yapıldığını ve miktar olarak makul olduğunu belgelendirebildiği takdirde bunların geri ödenmesi hakkına sahiptir (bk. örneğin, *H.F. ve Diğerleri/Fransa* [BD], no. 24384/19 ve 44234/20, § 291, 14 Eylül 2022). Mahkeme, somut davada, elinde bulunan belgeleri ve yukarıda belirtilen kriterleri dikkate alarak, tüm başlıklar altında gerçekleşen masraflar için başvurana toplamda, yansıtılabilecek her türlü vergi hariç olmak üzere, 1.000 avro ödenmesinin uygun olduğu kanaatindedir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OY BİRLİĞİYLE,

1. 10 Nisan 2014 tarihli yürütmeyi durdurma kararının uygulanmadığı iddiasına ilişkin şikâyetin kabul edilebilir olduğunun ve başvurunun geri kalan kısmının kabul edilemez olduğunun beyan edilmesine;

2. Sözleşme'nin 6 § 1 maddesinin ihlal edildiğine;

3.

(a) Kararın Sözleşme'nin 44 § 2 maddesi uyarınca kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, davalı Devlet tarafından, başvurana, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden davalı Devletin para birimine çevrilmek üzere, aşağıdaki miktarların ödenmesine;

KURAL/TÜRKİYE KARARI

(i) Manevi tazminat olarak, miktara yansıtılabilecek her türlü vergi hariç olmak üzere, 1.950 avro (bin dokuz yüz elli avro);

(ii) Masraf ve giderler için, başvurana yansıtılabilecek her türlü vergi hariç olmak üzere, 1.000 avro (bin avro);

(b) Yukarıda bahsi geçen üç aylık sürenin bittiği tarihten itibaren ödeme gününe kadar geçen sürede, yukarıda bahsedilen miktara, Avrupa Merkez Bankasının marjinal faiz oranına üç puan eklenmek suretiyle elde edilecek oran üzerinden basit faiz *uygulanmasına*;

4. Başvuranın adil tazmin talebinin geri kalan kısmının reddedilmesine *karar vermiştir*.

İşbu karar İngilizce olarak tanzim edilmiş olup; Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddesi uyarınca 19 Mart 2024 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdürü

Arnfinn Bårdsen
Başkan